

Bryssel, 4. kesäkuuta 2025
(OR. en)

9494/25

ASILE 47
JAI 694
MIGR 195
COEST 421

SAATE

Lähettäjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	4. kesäkuuta 2025
Vastaanottaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2025) 649 final
Asia:	KOMISSION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE, NEUVOSTOLLE, EUROOPAN TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEALLE JA ALUEIDEN KOMITEALLE Ennakoitavissa oleva ja yhteinen eurooppalainen etenemistapa EU:ssa olevia ukrainalaisia varten

---

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2025) 649 final.

Liite: COM(2025) 649 final

Bryssel 4.6.2025
COM(2025) 649 final

**KOMISSION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE, NEUVOSTOLLE,
EUROOPAN TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEALLE JA ALUEIDEN
KOMITEALLE**

**Ennakoitavissa oleva ja yhteinen eurooppalainen etenemistapa EU:ssa olevia
ukrainalaisia varten**

Ennakoitavissa oleva ja yhteinen eurooppalainen etenemistapa EU:ssa olevia ukrainalaisia varten

1. JOHDANTO

Venäjän Ukrainaa vastaan aloittaman hyökkäyssodan jälkeen Euroopan unioni on toiminut Ukrainan horjumattomana tukijana. Se on antanut Ukrainalle poliittista, humanitaarista, sotilaallista ja diplomaattista apua ja lisäksi toiminut maan suurimpana taloudellisena tukijana.¹ Samaan aikaan EU on määrännyt massiivisia ja ennennäkemättömiä pakotteita sekä Venäjälle että niille tahoille, jotka ovat osallisina Venäjän sotatoimissa.² Jäsenvaltiot ja niiden kansalaiset ovat osoittaneet Ukrainalle ja sotaa pakeneville ukrainalaisille solidaarisuuttaan tarjoamalla heille välitöntä suojelua ja tukea, kuten mahdollisuuksia saada majoitusta, terveydenhuoltoa, koulutusta ja työtä. Tämä apu on tuonut miljoonille Ukrainasta siirtymään joutuneille henkilöille turvaa, suojaa ja mahdollisuuksia eri puolilta EU:ta.

Tilapäistä suojelua koskevalla direktiivillä³ EU:lle vahvistettiin yhteinen toimintatapa, joka tuo ennakoitavuutta ja oikeusvarmuutta sekä Ukrainasta siirtymään joutuneille henkilöille että jäsenvaltioille. Se on mahdollistanut välittömän suojelun ja samalla estänyt lisäpainneiden kohdistumisen jo nykyisellään ylikuormittuneisiin kansallisiin turvapaikkajärjestelmiin. Maaliskuuhun 2026 asti voimassa oleva tilapäinen suojelu on näin ollen osoittautunut tulokselliseksi ja oikeasuhteiseksi ratkaisuksi poikkeuksellisissa olosuhteissa.

Koska Ukrainan tilanne on edelleen epävarma, komissio on horjumatta sitoutunut jatkamaan tuen antamista Ukrainalle ja sen kansalaisille. Monet tilapäistä suojelua saavat henkilöt ovat luoneet vahvoja siteitä vastaanottaviin jäsenvaltioihin kielenoppimisen, työllistymisen, koulutuksen, kulttuurialoitteiden ja erityisesti lastensa integroitumisen myötä.

EU:n yhteisten toimintatapojen jatkaminen on olennaisen tärkeää, jotta voidaan varmistaa tasapainoinen vastuunjako jäsenvaltioiden kesken. Neuvoston puheenjohtajavaltion Puolan johdolla käytyjen jäsenvaltioiden kuulemisten tulosten ja Ukrainan hallituksen näkemysten valossa on tarpeen jatkaa tilapäistä suojelua vuodella, samalla kun valmistaudutaan tarjoamaan vakaampia ja pidempiaikaisia näkymiä tilapäistä suojelua saaville henkilöille. Tähän sisältyy myös tuki turvalliselle, vapaaehtoiselle ja ihmisarvoiselle paluulle Ukrainaan.

Ukrainalla on huomattavaa taloudellista potentiaalia. Elpymisessään ja pitkän aikavälin kehityksessään maa pystyy jatkossa tukeutumaan yhä vahvemmin omien kansalaistensa apuun maan jälleenrakentamisessa ja tulevaisuuden muovaamisessa. Ukraina tarvitsee kansalaisiaan. He ovat yhteisöjensä elintärkeitä jäseniä, jotka tuovat mukanaan voimaa, kokemusta ja selviytymiskykyä, joita tarvitaan jokapäiväisen elämän ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden palauttamiseksi. Tarvitaan yhteinen etenemistapa, joka tuo ennustettavuutta ja vakautta ja auttaa varmistamaan, että jäsenvaltioihin kohdistuvat vaikutukset jakautuvat tasapuolisesti. Tällä tavoin voidaan mahdollistaa se, että tilapäistä suojelua saavilla henkilöillä on riittävästi aikaa siirtyä oikeudelliseen asemaan, joka vastaa paremmin heidän todellista tilannettaan esimerkiksi työntekijänä, opiskelijana tai perheenjäsenenä, ja samalla tukea niitä, jotka haluavat palata Ukrainaan.

---

¹ [EU:n apu Ukrainalle – Euroopan komissio.](#)

² [Venäjän Ukrainaan kohdistaman sotilaallisen hyökkäyksen johdosta määrätyt pakotteet – Euroopan komissio.](#)

³ Neuvoston direktiivi 2001/55/EY, annettu 20 päivänä heinäkuuta 2001, vähimmäisvaatimuksista tilapäisen suojelun antamiseksi siirtymään joutuneiden henkilöiden joukottaisen maahantulon tilanteissa, ja toimenpiteistä näiden henkilöiden vastaanottamisen ja vastaanottamisesta jäsenvaltioille aiheutuvien rasitusten tasapuolisen jakautumisen edistämiseksi (EYVL L 212, 7.8.2001).

Tässä tiedonannossa esitetään yhteinen eurooppalainen suunta EU:ssa tällä hetkellä olevien ukrainalaisten tulevaisuudelle. Tiedonantoon liittyy ehdotus neuvoston täytäntöönpanopäätökseksi tilapäisen suojelun jatkamisesta ja ehdotus neuvoston suositukseksi toimista, joiden avulla voidaan valmistella sujuvaa ja hyvin koordinoitua siirtymistä pois tilapäisestä suojelusta sekä tapoja tukea niitä, jotka haluavat palata takaisin Ukrainaan.

2. TILAPÄINEN SUOJELU

EU- ja EFTA-maissa⁴ arvioidaan olevan yli 4,4 miljoonaa⁵ tilapäistä suojelua saavaa henkilöä⁶, ja ihmisiä saapuu jatkuvasti lisää.

EU- ja EFTA-maissa tehtiin vuoden 2025 kolmen ensimmäisen kuukauden aikana lähes 142 000 tilapäistä suojelua koskevaa päätöstä, keskimäärin noin 47 000⁷ päätöstä kuukaudessa. Noin 800 000 ihmistä on palannut jäsenvaltioista takaisin Ukrainaan⁸, mutta tällä hetkellä liikkuminen on luonteeltaan enimmäkseen edestakaista. Ukrainalaiset jättivät vuonna 2024 EU:ssa lähes 27 000 turvapaikkahakemusta.⁹ Hyväksytyjen turvapaikkahakemusten osuus oli 87 prosenttia. Hakemusten määrä on vuoden 2025 ensimmäisinä kuukausina kasvanut edelleen: tammi-helmikuussa 2025 ukrainalaiset jättivät EU:hun lähes 6 000 turvapaikkahakemusta.¹⁰

Tilapäistä suojelua koskeva direktiivi tarjoaa edelleen vankan oikeudellisen kehyksen, jolla varmistetaan samat yhdenmukaistetut suojelunormit miljoonille Ukrainasta siirtymään joutuneille henkilöille. Ukrainan nykyinen tilanne on epävakaa ja epävarma, eikä suuressa osassa Ukrainaa ole tällä hetkellä turvallisia ja kestäviä olosuhteita niille, jotka haluaisivat palata takaisin. YK:n pakolaisjärjestö arvioi, että useimmat tilapäistä suojelua saavat henkilöt eivät todennäköisesti palaa kotimaahansa vapaaehtoisesti lyhyellä aikavälillä, mikä johtuu pääasiassa yhä jatkuvasta heikosta turvallisuustilanteesta. Järjestö on myös ilmaissut huolensa siitä, etteivät mahdolliset tulitauot välttämättä kestä pitkään. Näin ollen on tärkeää, että EU pitää kiinni sitoumuksestaan ja tarjoaa apua Ukrainasta siirtymään joutuneille henkilöille niin kauan kuin se on tarpeen – solidaarisuutta, humanisuutta ja ihmisoikeuksia koskevien EU:n arvojen mukaisesti. Sen vuoksi komissio esittää **ehdotuksen neuvoston täytäntöönpanopäätökseksi tilapäisen suojelun jatkamisesta** vuodella 4. maaliskuuta 2027 saakka.

Koska EU tarjoaa edelleen tilapäistä suojelua ja siihen liittyviä oikeuksia, Ukrainasta siirtymään joutuneille henkilöille olisi annettava varmuus siitä, ettei kansainvälistä suojelua ole välttämätöntä eikä tarpeen hakea. Tarjoamalla tilapäistä suojelua saaville henkilöille selkeyttä ja oikeusvarmuutta ja kannustamalla heitä siirtymään heidän todellista tilannettaan vastaaviin oikeudellisiin asemiin voidaan välttää kansallisiin turvapaikkajärjestelmiin kohdistuva lisärasitus.

Siitä lähtien, kun direktiivi otettiin käyttöön kolme vuotta sitten, tilapäisen suojelun tarve sekä siihen yhdistetty mahdollisuus saada tilapäistä suojelua omavalintaisessa jäsenvaltiossa ovat

⁴ EU:n jäsenvaltiot sekä Islanti, Liechtenstein, Norja ja Sveitsi.

⁵ Maaliskuussa 2025 eniten tilapäistä suojelua saavia henkilöitä oli Saksassa (1 184 890), Puolassa (997 120), Tšekissä (365 055), Espanjassa (233 825), Italiassa (165 225) ja Romaniassa (182 835). Pelkästään EU:n jäsenvaltioissa tilapäistä suojelua saavien määrä on lähes 4,3 miljoonaa.

⁶ [Eurostat Data](#).

⁷ Laskua oli 21 prosenttia verrattuna vuoden 2024 kolmen ensimmäisen kuukauden kuukausittaiseen keskiarvoon. Koko vuoden 2024 kuukausittaiseen keskiarvoon verrattuna laskua oli 24 prosenttia, [Eurostat Data](#).

⁸ [Kansainvälinen siirtolaisuusjärjestö \(IOM\): Displacement Tracking Matrix, Ukraine – Returns Report – General Population Survey Round 20 \(huhtikuu 2025\)](#).

⁹ [Eurostat Data](#).

¹⁰ Nousua oli 86 prosenttia verrattuna samaan ajanjaksoon vuonna 2024, [Eurostat Data](#).

vaikuttaneet epätasaisesti jäsenvaltioiden vastaanottojärjestelmiin. Joissakin tapauksissa vaikutuksia ovat entisestään pahentaneet lisäpainet, joita syntyy, kun käsiteltävänä on samanaikaisesti sekä suuri määrä turvapaikkahakemuksia että käytännönjärjestelyihin, kuten asumiseen, liittyviä kysymyksiä. Tämän vuoksi on tärkeää jatkaa työtä, jolla pyritään varmistamaan, että jäsenvaltioille koitua rasitus jakautuu aiempaa tasapuolisemmin.

Erityisesti jäsenvaltioiden olisi hylättävä oleskelulupahakemukset henkilöiltä, jotka ovat jo saaneet tilapäisen suojelun perusteella myönnetyn oleskeluluvan toisessa jäsenvaltiossa ja jotka näin ollen kuuluvat jo tilapäiseen suojeluun liittyvien oikeuksien piiriin.¹¹ Tällä tavoin voidaan välttää päällekkäiset rekisteröinnit tilapäisen suojelun saajaksi ja varmistaa, että tilapäiseen suojeluun liittyviä oikeuksia käytetään yhdessä jäsenvaltiossa kerrallaan.

3. KESTÄVIEN NÄKYMIIEN JA TUEN TARJOAMINEN UKRAINALAISILLE, JOTTA HE VOIVAT TEHDÄ VALINTOJA

Ukraina tarvitsee ennen kaikkea kansalaisiaan, jotta se voi korjata yhteiskunnan perusteet ja rakentaa taloutensa ja infrastruktuurinsa uudelleen. Samaan aikaan monet kotiseudultaan siirtymään joutuneet ukrainalaiset rakentavat uutta elämää EU:n alueella. Ukraina pyrkii aktiivisesti luomaan suotuisat olosuhteet, jotta sen kansalaiset ja asukkaat voivat palata maahan turvallisesti EU:n tuella. Maa on kehittänyt kannustimia ja pyrkinyt tavoittamaan ulkomailla asuvia ukrainalaisia. Samalla jäsenvaltioiden tarjoamat mahdollisuudet työhön ja koulutukseen hyödyttävät paitsi niitä, joilla on niihin oikeus ja jotka päättävät jäädä EU:hun, myös niitä, jotka suunnittelevat paluuta kotiin. Komissio haluaa tarjota vakaampia ja pysyvämpiä näkymiä Ukrainasta siirtymään joutuneille henkilöille ja on sitoutunut tukemaan heitä, jotta he voivat tehdä tietoon perustuvia päätöksiä tulevaisuudestaan.

3.1 Tuki jäsenvaltioille kotiseudultaan siirtymään joutuneiden ukrainalaisten integroimiseksi jäsenvaltioihin

Ukrainasta siirtymään joutuneiden henkilöiden oikeuksiin EU:ssa kuuluvat etenkin mahdollisuus tehdä työtä ja koulutustautua sekä oikeus majoitukseen, terveydenhuoltoon ja sosiaalipalveluihin. Toimet sen mahdollistamiseksi, että ukrainalaiset pääsevät työmarkkinoille ja koulutukseen samoin ehdoin kuin EU:n kansalaiset, tuovat tulevaisuudessa etuja sekä niille, joilla on oikeus hyödyntää näitä mahdollisuuksia ja jotka päättävät jäädä EU:hun, että niille, jotka palaavat kotimaahansa.

Työllistyminen on auttanut merkittäväällä tavalla Ukrainasta siirtymään joutuneita henkilöitä löytämään paikkansa vastaanottavissa yhteiskunnissa ja vaikuttanut myönteisesti myös paikallisyhteisöihin. Taitojen ylläpitämisen lisäksi tavoitteena on auttaa ukrainalaisia, joilla on EU:n jäsenvaltiossa hankittu pätevyys, löytämään sopivaa työtä Ukrainasta. Jäsenvaltiot saavat EU:n tason aloitteista ja rahoituksesta tukea toimiin, joilla Ukrainasta siirtymään joutuneita henkilöitä pyritään integroimaan EU:n työmarkkinoille.¹² Julkiset työvoimapalvelut ovat merkittävässä roolissa aktiivisessa työmarkkinapolitiikassa. Niiden avulla voidaan edistää työnhakijoiden osaamisen hyödyntämistä, työntekijän ja työn kohtaamista ja hyvien käytäntöjen ja tietojen vaihtoa. Vuonna 2023 tehty vertailu eurooppalaisen tutkintojen viitekehyksen ja Ukrainan kansallisen tutkintojen viitekehyksen välisten vastaavuuksien määrittämiseksi helpottaa ukrainalaisten integroitumista EU:n työmarkkinoille. Komissio on myös käynnistänyt verkkopohjaisen EU:n osajareservi -pilottihankkeen¹³, jonka avulla kotimaastaan siirtymään joutuneita ukrainalaisia työnhakijoita autetaan hakeutumaan EU:n

¹¹ Ks. tältä osin asia C-753/23, 30 kohta.

¹² Ks. [Tiedonanto suuntaviivoista Venäjän hyökkäyssotaa Ukrainasta pakenevien ihmisten auttamiseksi työmarkkinoille, ammatilliseen koulutukseen ja aikuiskoulutukseen.](#)

¹³ [EU:n osajareservi -pilottihanke.](#)

työnantajien julkaisemiin avoimiin työpaikkoihin. Tutkimuksen ja innovoinnin alalla toimiva EU:n työllisyysfoorumi Euraxess tarjoaa siihen kuuluvan ERA4Ukraine-aloitteen puitteissa erityisiä työmahdollisuuksia ukrainalaisille tutkijoille, myös Euroopan tutkimusneuvoston tiimeissä.

Maaliskuussa 2025 tilapäistä suojelua sai 1,3 miljoonaa Ukrainasta siirtymään joutunutta alaikäistä¹⁴ **lasta**, joista 840 000 oli oppivelvollisuusiässä.¹⁵ Arviolta 700 000 ukrainalaista käy koulua eri jäsenvaltioiden paikallisissa oppilaitoksissa varhaiskasvatuksesta toisen asteen koulutukseen.¹⁶ EU hyödyntää eurooppalaisen koulutusalueen strategisia puitteita ja tukee jäsenvaltioita tarjoamalla toimintapoliittista ohjausta, vertaisoppimismahdollisuuksia, verkkoalustoja ja rahoitusta – erityisesti Erasmus+ -ohjelmasta – sekä keräämällä tietoa ja mahdollistamalla hyvien käytäntöjen vaihdon. Yhteyksien ylläpitäminen ukrainan kieleen ja kulttuuriin tukee palaamista Ukrainan koulutusjärjestelmään. Emotionaalista hyvinvointia voidaan edistää myös mahdollistamalla osallistuminen kulttuurielämään. Tätä tukee Luova Eurooppa -ohjelma, jonka tavoitteena on edistää kotimaastaan siirtymään joutuneiden henkilöiden sosiaalista ja kulttuurista integroitumista. Vuonna 2023 käyttöön otetussa komission ja Ukrainan opetus- ja tiedeministeriön välisessä koulutusyhteistyöjärjestelyssä kannustetaan suorittamaan opintoja vastaanottavan maan kouluissa ja tunnustamaan akateemiset tutkinnot vastavuoroisesti. Ukrainan hallitus on jo ottanut käyttöön toimenpiteitä, joilla varmistetaan, että Ukrainaan palaavat saavat koulutuksensa tunnustettua vaivattomasti.

EU on tukenut Ukrainasta siirtymään joutuneita ihmisiä vastaanottavia jäsenvaltioita **EU:n rahoituksella**. Tukea on myönnetty erityisesti sisäasioiden rahastoista ja koheesiopolitiikan varoista¹⁷. Nämä rahoitusmahdollisuudet tarjoavat joustavuutta, jotta voidaan ottaa huomioon erityiset kansalliset olosuhteet ja rahoitustarpeet, myös tilapäistä suojelua saavien henkilöiden integroitumista varten. Koheesiopolitiikan rahoituksesta on myönnetty 13,6 miljardia euroa lisää likviditeettiä jäsenvaltioille, jotka ovat ottaneet vastaan Ukrainasta tulevia henkilöitä. Lisäksi 1,4 miljardia euroa on kohdennettu uudelleen nykyisissä rahoitusohjelmissa, jotta Ukrainasta siirtymään joutuneille henkilöille voidaan antaa suoraa tukea. Näiden lisäksi EU myöntää vuoden 2027 loppuun mennessä kolme miljardia euroa, joilla jäsenvaltioita tuetaan muuttoliike- ja turvapaikkasopimuksen täytäntöönpanossa ja tilapäistä suojelua saavien henkilöiden auttamisessa. Lisäksi jäsenvaltioiden ohjelmien väliarvioinnista osoitetaan samalle ajanjaksolle noin miljardi euroa turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahaston (AMIF) painopisteitä tukevien toimien toteuttamiseen. Näihin kuuluu myös tilapäistä suojelua saavien henkilöiden vastaanotto.

3.2 Unity Hubs -keskusten perustamisen tukeminen

Ukrainan kansallisesta yhtenäisyydestä vastaava ministeri on ehdottanut, että EU:hun perustetaan keskuksia, jotka auttaisivat ylläpitämään yhteyksiä ulkomailla asuviin ukrainalaisiin. Jotkin jäsenvaltiot ovat ryhtyneet toteuttamaan tätä ideaa ja ovat tällä hetkellä perustamassa erityisiä Unity Hub -keskuksia alueelleen. Unity Hub -keskukset tarjoavat tietoa, ohjausta ja neuvontaa Ukrainasta siirtymään joutuneille henkilöille. Keskusten avulla voidaan helpottaa niiden ihmisten paluuta, jotka haluavat palata Ukrainaan. Lisäksi ne voivat auttaa jäsenvaltioon jäämistä suunnittelevien henkilöiden integroitumista vastaanottavaan maahan ja sen työmarkkinoille, samalla kun tuetaan heidän taitojensa kehittämistä ja käyttöä.

---

¹⁴ [Eurostat Data](#).

¹⁵ Arvio oppivelvollisuusikäisten lasten määrästä perustuu vuoden 2023 koulutuksen seurantakatsaukseen: [Koulutuksen seurantakatsaus 2023 – Euroopan unionin julkaisutoimisto](#).

¹⁶ [The inclusion of displaced children from Ukraine in EU education systems](#).

¹⁷ Koheesiopoliittinen tukitoimi Euroopan pakolaisten auttamiseksi eli niin kutsuttu CARE-paketti (CARE, CARE plus ja Fast-CARE).

Jäsenvaltiot voivat hyödyntää turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahaston (AMIF) ohjelmaa Unity Hub -keskusten rahoittamisessa. Myös kansainväliset järjestöt, kuten YK:n pakolaisjärjestö (UNHCR), Kansainvälinen siirtolaisuusjärjestö (IOM) ja kansainvälinen siirtolaispolitiikan kehittämiskeskus (ICMPD), voivat tukea Ukrainasta siirtymään joutuneita henkilöitä tarjoamalla täsmällistä ja riippumatonta tietoa ja neuvontaa, jotta he voivat tehdä tietoon ja vapaaehtoisuuteen perustuvia päätöksiä siitä, jäävätkö he vastaanottavaan maahan vai palaavatko he takaisin Ukrainaan. Jäsenvaltioita kannustetaan hyödyntämään näiden organisaatioiden tietoja, valmiuksia ja verkostoja sekä kumppanimaiden tarjoamaa tukea, jotta Unity Hub -keskuksien mahdollisuudet saadaan hyödynnettyä.

Komissio tukee Unity Hub -keskusten perustamista nimittämällä EU:hun ukrainalaisten erityisedustajan, jonka tehtävänä on koordinoida toimia jäsenvaltioiden kansallisten edustajien, tietopalveluja ja paluuneuvontaa tarjoavien kansainvälisten järjestöjen – erityisesti UNHCR:n, IOM:n ja ICMPD:n – sekä Ukrainan kansallisesta yhtenäisyydestä vastaavan ministeriön kanssa. Asiantuntijataso koordinoitfoorumina toimii myös *solidaarisuusfoorumi – Ukraina*¹⁸. Foorumi kokoaa yhteen komission, jäsenvaltioiden, kansainvälisten järjestöjen ja Ukrainan viranomaisten edustajia. Komissio myös helpottaa tiedonvaihtoa ja tukitoimien koordinoitua solidaarisuusfoorumin kautta ja seuraa eri jäsenvaltioissa toteutettuja tukitoimia uskottavuuden ja johdonmukaisuuden varmistamiseksi. Pyrkimyksenä on virtaviivaistaa toimia eri sidosryhmien välillä ja lisätä tietoisuutta siitä, että on tärkeää auttaa Ukrainan paikallisyhteisöjä valmistautumaan palautuksiin. Paikallisyhteisöille ohjattu tuki auttaa vahvistamaan Ukrainan sosiaalista yhteenkuuluvuutta. Komissio jatkaa teknisen ja poliittisen asiantuntemuksen kokoamista Unity Hubs -keskusten tehokasta käyttöönottoa varten ja kannustaa Ukrainan viranomaisia toteuttamaan vastaavia toimenpiteitä.

Unity Hub -keskusten yhteyspisteenä Ukrainassa toimii kansallisen yhtenäisyyden virasto, joka on Ukrainan kansallisesta yhtenäisyydestä vastaavan ministeriön pääasiallinen täytäntöönpanoelin. Virasto tukee sekä Unity Hub -keskusten perustamista EU:hun että laajempia aloitteita, joilla pyritään vahvistamaan kansallista yhteenkuuluvuutta, edistämään kulttuuri- ja yhteiskunnallisten siteiden luomista ukrainalaisiin yhteisöihin sekä tukemaan vapaaehtoista paluuta ja uudelleenkotouttamista.

Komissio antaa myös erityistä teknistä tukea vasta perustetulle kansallisen yhtenäisyyden ministeriölle. Tuen tarkoituksena on vahvistaa ministeriön valmiuksia perustaa Unity Hub -keskuksia, tarjota Ukrainassa maahan palaaville tarkoitettuja palveluja ja koordinoida toimintaansa asiaankuuluvien yksiköiden, kuten työvoimatoimistojen, kanssa. Kansallisesta yhtenäisyydestä vastaavalle ministeriölle tarjotaan tukea myös paluumuuttajien kannalta merkittävien elpymis- ja uudistustoimien suunnitteluun ja toteuttamiseen. Tuen tarkoituksena on parantaa aloitteiden yleistä koordinoitua ja varmistaa, että Ukrainaan palaavien ihmisten saatavilla on tietoa. Tukitoimilla täydennetään EU:n myöntämää rahoitusta ja teknistä apua, jotta voidaan edistää Ukrainan elpymistä ja nykyaikaistaa uudelleenkotoutumiseen tarvittavia palveluja, kuten asumisen, koulutuksen ja työllistymisen palveluja.

3.3 EU:n tuki Ukrainaan kotoutumista varten

Ukrainalaiset ovat keskeisessä asemassa Ukrainan elpymisessä ja jälleenrakentamisessa. Paluumahdollisuudet riippuvat kuitenkin suurelta osin Ukrainan turvallisuustilanteesta sekä siitä, onko Ukrainan sisältä tai sen ulkopuolelta kotiinsa palaavilla mahdollisuus toimeentuloon ja asuntoon.

---

¹⁸ Solidaarisuusfoorumi perustettiin maaliskuussa 2022 varmistamaan tilapäistä suojelua koskevan direktiivin säännösten täytäntöönpano. Sen lisäarvo perustuu Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyksen johdosta toteutettujen EU:n toimien yleiseen koordinoituihin. Kyseessä on epävirallinen foorumi, jolla keskeiset sidosryhmät voivat virtaviivaistaa operatiiviset toimensa ja toimintapolitiikkansa nopeasti.

Vaikka turvallisuus on olennaisen tärkeää kotiin palaavien ihmisten kannalta, heidän on myös koettava, että tulevaisuus Ukrainassa on mahdollinen. He tarvitsevat asuntoja ja asianmukaisen infrastruktuurin, kuten toimivan energiainfrastruktuurin, joka mahdollistaa pääsyn välttämättömiin palveluihin, laadukkaaseen koulutukseen ja työhön. EU:n tuen tarkoituksena on edistää näiden keskeisten edellytysten toteutumista. Paluumuuttajille kohdennettujen tukitoimien yhteydessä myös sosiaaliseen yhteenkuuluvuuteen liittyviä näkökohtia on tarkasteltava huolellisesti. On tärkeää varmistaa, että sekä Ukrainaan jääneiden ihmisten tarpeet että palaavien ukrainalaisten tarpeet otetaan tasapuolisesti huomioon.

Hyvin toimivat **Ukrainan työmarkkinat** ovat avainasemassa inhimillisen pääoman houkuttelemisessa ja säilyttämisessä – ja näin ollen myös maan jälleenrakentamisessa, kasvussa ja sosiaalisessa kehityksessä. Laadukkaat työllistymismahdollisuudet ja asianmukaiset työolot ovat olennaisen tärkeitä sodan koetteleman työvoiman palauttamiseksi ja elämänlaadun parantamiseksi Ukrainassa. Ukraina nykyaikaistaa EU:n tuella ja osana EU:hun liittymisprosessia lainsäädäntöään, jotta se voidaan linjata EU:n säännösten kanssa. Keskeisiä vaiheita ovat meneillään oleva työ uuden työlainsäädännön ja uuden työllisyysstrategian laatimiseksi sekä ammatillista koulutusta koskevan uuden lain viimeistely. Niiden avulla on mahdollista puuttua ammattitaitoisen työvoiman vajeeseen sekä osaamisen kysynnän ja tarjonnan epätasapainoon. Ukrainan osallistuminen Euroopan sosiaalirahasto plussan työllisyyttä ja sosiaalista innovointia koskevaan toimintalohkoon (EaSI)¹⁹ antaa ukrainalaisille yhteisöille mahdollisuuden osallistua EU:n rahoittamia hankkeita koskeviin ehdotuspyyntöihin. Lisäksi Ukrainan ja Saksan yhdessä johtama Ukrainan osaamisallianssi²⁰ tukee ukrainalaisten kouluttautumista.

EU on myöntänyt Ukrainalle **tukirahoitusta** Venäjän hyökkäyssodan alusta lähtien kaikkiaan lähes 148 miljardia euroa. **Ukrainan tukivälineeseen**²¹ olennaisena osana kuuluvassa **Ukraina-suunnitelmassa**²² hahmotellaan kriittisiä uudistuksia ja investointeja, joilla edistetään Ukrainasta siirtymään joutuneiden henkilöiden paluuta kotiin. Sen avulla Ukrainaan suuntautuvia rahoitusvirtoja pystytään ennakoimaan samalla kun edistetään vuosille 2024–2027 suunniteltuja keskeisiä uudistuksia. Uudistuksissa ja investoinneissa keskitytään toimenpiteisiin, joilla tuetaan ihmisten paluuta ja uudelleenkotoutumista Ukrainaan sekä pääsyä kotimaan työmarkkinoille. Ukraina sitoutuu Ukraina-suunnitelman mukaisesti investoimaan koulutukseen (650 miljoonaa euroa vuoteen 2027 mennessä), terveydenhuoltoon (400 miljoonaa euroa vuoteen 2027 mennessä) ja sosiaaliseen infrastruktuuriin (350 miljoonaa euroa vuoteen 2027 mennessä). Vähintään 20 prosenttia Ukraina-suunnitelman mukaisesta eittakaisinmaksettavasta rahoitustuesta, eli noin miljardi euroa, osoitetaan valtiotasoa alempien hallintotasojen, erityisesti paikallisen itsehallinnon, tarpeisiin.

Ukrainan investointikehys²³ on merkittävä väline, jolla tuetaan inhimillisen pääoman säilyttämistä ja edellytysten luomista paluulle. Sen painopisteisiin kuuluvat koulutus,

---

¹⁹ Sopimuksesta Ukrainan liittymiseksi työllisyyttä ja sosiaalista innovointia koskevaan toimintalinjaan neuvotellaan parhaillaan.

²⁰ Komissio osallistuu tarkkailijana osaamisallianssin työryhmiin. Osaamisallianssiin kuuluu yli 70 organisaatiota eri puolilla maailmaa.

²¹ Ukrainan tukiväline on keskeinen osa EU:n strategiaa, jolla se pyrkii vastaamaan niihin monitahoisiin haasteisiin, joita Ukraina joutuu kohtaamaan Venäjän hyökkäyssodan vuoksi. Tämä 1. maaliskuuta 2024 voimaan tullut kohdennettu tukimekanismi kattaa vuodet 2024–2027, ja siitä on mahdollista saada rahoitustukea aina 50 miljardiin euroon saakka.

²² Ukraina-suunnitelma on Ukrainan uudistus- ja investointistrategia vuosiksi 2024–2027. Se pohjustaa säännöllisiä, neljännesvuosittain suoritettavia maksuja Ukraina-välineestä edellyttäen, että Ukraina täyttää ennalta sovitut vaatimukset. Siihen sisältyy muun muassa inhimilliseen pääomaan keskittyviä uudistuksia, kuten väestöstrategia ja työllisyysstrategia, sekä koulutuksen ja terveydenhuollon parannuksia.

²³ Ukrainan investointikehys on osa 50 miljardin euron suuruista Ukrainan tukivälinettä, jolla pyritään houkuttelemaan julkisia ja yksityisiä investointeja Ukrainan elpymistä ja jälleenrakentamista varten. Siihen

asuminen, terveydenhuolto, hoivatalous ja sosiaalinen suojele. Käynnissä olevilla hankkeilla tuetaan kunnallisen infrastruktuurin jälleenrakentamista ja autetaan sodan koettelemien yritysten rahoittamista. Maaliskuussa 2025 hyväksytyillä uusilla investointiohjelmilla vastataan asumistarpeisiin, ja tulevat ehdotuspyynnöt koskevat myös haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien, kuten paluumuuttajien, mahdollisuuksia saada taloudellista tukea ja työllistystä.

EU myöntää Ukrainan kiireellisiin rahoitustarpeisiin suorana finanssipoliittisena tukena 18,1 miljardia euroa makrotaloudellista rahoitusapua osana G7-maiden (45 miljardin euron) **ERAlainat Ukrainalle** -aloitetta. EU:n ja G7-maiden lainat on määrä maksaa takaisin Venäjän keskuspankin EU:ssa olevista jäädytetyistä varoista saaduilla tuotoilla.

Ukrainassa käynnissä olevat **teknisen avun** hankkeet voidaan kohdentaa kotiin palaavien henkilöiden uudelleenkotouttamisen tukemiseen. Muihin EU:n tukihankkeisiin kuuluvat esimerkiksi Skills4Recovery²⁴, jolla tuetaan räätälöityjä ammatillisen koulutuksen ohjelmia, ja EU4Business²⁵, joka tarjoaa muun muassa neuvontaa tai valmiuksien kehittämistä pk-yrityksille, jotka haluavat palata Ukrainaan²⁶. Sekä näiden että tulevien hankkeiden avulla pyritään tukemaan kansallisen yhtenäisyyden ministeriön työtä, jotta Ukrainaan palaavat ihmiset voivat perustaa yrityksiä, saada räätälöityjä työvoimapalveluja ja osallistua ammatillisen koulutuksen ohjelmiin.

EU:n tuki vahvisti maan selviytymiskykyä ja **auttoi ihmisiä jatkamaan elämäänsä Ukrainassa**. Unionin pelastuspalvelumekanismilla on vastattu 6,5 miljoonan ihmisen sähköntarpeeseen, ja Ukrainan tukivälineistä saatavilla varoilla on vauhditettu tuhoutuneiden laitteiden korjaamista. EU on tarjonnut Ukrainan väestölle humanitaarista apua majoituksen, vedensaannin, sanitaation ja hygienian, suojele, perustarpeisiin vastaamisen, terveydenhuollon, miinanraivaustoiminnan ja koulutuksen, myös koulujen kunnostamisen, mahdollistamiseksi hätätilanteissa. EU ja jäsenvaltiot ovat lahjoittaneet yli 370 koulubussia, jotta lapset pääsevät kouluun. Erasmus+ -ohjelman tuella on painettu yli 1,5 miljoonaa oppikirjaa sodan alkamisesta lähtien. Lisäksi ohjelmasta tuetaan koulutus-, nuoriso- ja urheilualan valmiuksien kehittämishankkeita, jotta maa voi tarjota laadukkaita mahdollisuuksia kansalaisilleen. Ukrainan hallitus on jo ottanut käyttöön toimenpiteitä, joilla varmistetaan, että Ukrainaan palaavat saavat koulutuksensa tunnustettua vaivattomasti.²⁷ Takaisin palaavien ihmisten sosiokulttuurista kotoutumista helpotetaan myös Ukrainan kulttuurin ja kulttuuriperinnön suojelemista ja ennallistamista tukevilla toimilla.

EU:ssa asuvien, Ukrainasta siirtymään joutuneiden henkilöiden **rahalähetykset** ovat tulolähde, joka voi auttaa tukemaan Ukrainan taloutta ja maan jälleenrakentamista. EU:sta toimitettavien rahalähetysten määrä oli vuonna 2024 Ukrainan keskuspankin tietojen mukaan 3,26 prosenttia suhteessa Ukrainan BKT:hen eli noin 5,6 miljardia euroa. Komissio on tehnyt

---

kuuluu rahoitusvälineitä yhteensä 9,3 miljardin euron arvosta. Niistä 7,8 miljardia euroa on lainakuita ja 1,5 miljardia euroa sekarahoitusta. Sen tavoitteena on saada liikkeelle 40 miljardin euron investoinnit elpymisen, jälleenrakentamisen ja nykyaikaistamisen tukemiseksi.

²⁴ Skills4Recovery on yhteinen toimi, jota rahoittavat EU, Saksa, Puola ja Viro. Hanketta toteuttavat Saksan kansainvälisen yhteistyön virasto (GIZ) ja Puolan solidaarisuusrahasto (SFPL). Skills4Recovery käynnistettiin Saksan hallituksen aloitteesta vuonna 2023.

²⁵ EU4Business on kattoaloite, joka kattaa kaiken EU:n tuen itäisen kumppanuuden maiden pienille ja keskiuurille yrityksille (pk-yrityksille) parantaen näin rahoituksen ja liiketoiminnan kehittämispalvelujen saatavuutta.

²⁶ Tukea jaetaan paikallisesti: U-LEAD with Europe -ohjelma tarjoaa 24 aluetoimiston kautta valmiuksien kehittämistoimenpiteitä kaikilla kuntien vastuualueilla hyökkäyssodan ja elpymisen aikana.

²⁷ Maaliskuussa 2025 annetussa lainsäädännössä edellytetään ulkomailla saavutettujen oppimistulosten tunnustamista, myös virallisen koulutuksen ulkopuolella suoritettujen verkkokurssien ja seminaarien osalta. Ukrainan viranomaiset ovat myös antaneet ukrainalaisille kouluille ohjeita ulkomailla saavutettujen oppimistulosten arvioinnista, jotta EU:n alueen paikallisissa kouluissa opiskelleet oppilaat voivat jatkaa opintojaan Ukrainaan palattuun.

yhteistyötä maksualan kanssa ja edistänyt käytäntöjä, joiden avulla rahalahetyksistä saadaan kohtuuhintaisempia ja helpommin käytettäviä. Lisäksi se on antanut ohjeita EU:n ja kaikkien Ukrainan hallituksen hallinnassa olevien alueiden välisen maksuliikenteen helpottamiseksi. Komissio tukee edelleen Ukrainaa sen valmistellessa hakemustaan liittyä yhtenäisen euromaksualueen (SEPA) järjestelmät kattavaan maantieteelliseen alueeseen. Liittyminen helpottaisi rajatylittäviä siirtoja entisestään.

Toimenpiteillä, joilla edistetään Ukrainan tiiviimpää yhdentymistä EU:n sisämarkkinoihin ja jotka esitetään pitkälle menevää ja laaja-alaista vapaakauppa-alueetta koskevassa ensisijaisessa toimintasuunnitelmassa, sekä Ukraina-suunnitelman mukaisilla uudistuksilla luodaan perustaa kestäväälle talouskasvulle ja työllistymismahdollisuuksille. Näihin kuuluvat muun muassa liiketoimintaympäristöä edistävät toimet. Yhteyksiä Ukrainaan edistetään myös niin kutsuttujen sisämarkkinoiden valtateiden periaatteella. Tavoitteena on vähentää kaupan esteitä, lisätä yhteyksiä ja edistää alueellista taloudellista yhdentymistä.

4. VALMISTAUTUMINEN SIIRTYMÄÄN POIS TILAPÄISESTÄ SUOJELUSTA SUJUVALLA JA KOORDINOIDULLA TAVALLA

Tilapäisen suojelun tarkoituksena oli tarjota välitöntä apua Venäjän Ukrainaa vastaan käymää hyökkäyssotaa pakeneville ihmisille. Tilapäistä suojelua koskevan direktiivin käyttöönotto kertoo unionin yhtenäisyydestä ja solidaarisuudesta Ukrainan kansalaisia kohtaan.

Tilapäinen suojelu on kuitenkin luonteeltaan tilapäistä. Kun tulevaisuudessa tilanne on sellainen, että olosuhteista Ukrainassa voidaan olla riittävän varmoja, ja etenkin, kun sen perusteella voidaan päätellä, että palaamiselle on turvalliset ja kestävät olosuhteet, tilapäistä suojelua koskevaa kehystä ei enää tarvita. Jäsenvaltioiden olisi oltava valmiita tähän muutokseen, kun sen aika tulee.

EU on vuodesta 2022 lähtien toteuttanut tilapäistä suojelua koskevan oikeudellisen kehyksen rinnalla kohdennettuja toimia, joilla jäsenvaltioita tuetaan Ukrainasta siirtymään joutuneiden henkilöiden suojelussa ja joilla heitä autetaan integroitumaan EU:n jäsenvaltioihin. Kun otetaan huomioon pitkittynyt pakkomuutto ja nykytilanteen laajuus ja monimutkaisuus, on aika alkaa kehittää räätälöidymppää lähestymistapaa, joka on mukautettu paremmin tilapäistä suojelua tällä hetkellä saavien henkilöiden tilanteeseen ja jonka avulla voidaan myös lieventää vastaanottaviin jäsenvaltioihin kohdistuvaa painetta.

Sen vuoksi komissio esittää **ehdotuksen neuvoston suositukseksi**, jossa esitetään tulevaisuuteen suuntautuvien EU:n tason koordinoitujen toimien keskeiset osatekijät jäsenvaltioissa totutettavia siirtymätoimenpiteitä varten.

4.1 Siirtyminen tilapäisestä suojelusta muihin laillisen oleskelun statuksiin

Siirtyminen pois tilapäisestä suojelusta tuo oikeusvarmuutta ja vakautta tilapäisen suojelun piiriin kuuluville henkilöille. Määrittelemällä selkeämpi pitkän aikavälin toimintamalli vältetään myös jo nykyisellään ylikuormittuneisiin kansallisiin turvapaikkajärjestelmiin kohdistuvat lisäpainet.

Tilapäistä suojelua saavista henkilöistä on ajan mittaan tullut osa jäsenvaltioiden yhteiskunta- ja talousrakennetta. Näin ollen komissio suosittaa jäsenvaltioille, että ne sallivat tilapäistä suojelua saavien henkilöiden siirtymisen **kansallisiin laillisen oleskelun statuksiin**, erityisesti niihin, joka perustuvat työhön, koulutukseen tai perhesyihin. Tällä tavoin tilapäistä suojelua saavat henkilöt pääsisivät vastaanottavassa jäsenvaltiossa vakaampaan asemaan, joka vastaa paremmin heidän todellista tilannettaan.

Voimassa olevan EU:n lainsäädännön perusteella henkilöt, jotka saavat tilapäistä suojelua, eivät voi hakea **laillista maahanmuuttoa koskevissa EU:n direktiiveissä määriteltyjä**

oleskelustatuksia. Jotta tilapäistä suojelua saavia henkilöitä voidaan tukea tietoon perustuvien valintojen tekemisessä ja jotta heille voidaan tarjota vaihtoehtoisia mahdollisuuksia, komissio kannustaa jäsenvaltioita – erityisesti silloin, kun pääsy kansalliseen oikeudelliseen asemaan ei ole mahdollista – antamaan tilapäistä suojelua saaville henkilöille, jotka toisessa tilanteessa olisivat oikeutettuja saamaan muun EU:n lainsäädäntöön perustuvan statuksen, mahdollisuuden siirtyä muihin statuksiin hakemalla erityisosaajadirektiivin, yhdistelmälapadirektiivin ja opiskelijoita ja tutkijoita koskevan direktiivin²⁸ mukaista lupaa. Tällä tavoin jäsenvaltiot tukisivat tilapäistä suojelua saavien henkilöiden vakaata integroitumista vastaanottaviin maihin ja niiden työmarkkinoille sekä mahdollistaisivat heidän taitojensa tehokkaamman hyödyntämisen.

4.2 Valmistaudutaan ukrainalaisten asteittaiseen paluuseen ja vakaaseen uudelleenkotoutumiseen

EU:n ja sen jäsenvaltioiden on oltava valmiita tukemaan ihmisiä, jotka palaavat Ukrainaan nyt ja tulevaisuudessa. Komissio suosittaa, että jäsenvaltiot toteuttavat tarvittavat toimet, joiden avulla varmistetaan, että paluu ja uudelleenkotoutuminen voidaan toteuttaa asteittain ja hallitusti, kun aika on oikea ja ottaen huomioon Ukrainan tarpeet ja valmiudet. Jäsenvaltioita ja Ukrainaa kannustetaan hyödyntämään kaikilta osin jo saatavilla olevia EU:n tason välineitä.

Ukrainaan paluuta harkitsevilla henkilöillä olisi oltava mahdollisuus tehdä tietoon perustuvia päätöksiä. Sen varmistamiseksi, että kaikilla on yhtäläiset mahdollisuudet, jäsenvaltioita kannustetaan tarjoamaan joustava ja samalla jäsennetty menettelytapa **Ukrainaan tehtäviä alustavia vierailuja** varten. Nämä matkat antaisivat ihmisille mahdollisuuden saada tietoa perheidensä, kotiansa tai yhteisöjensä tilanteesta, ennen kuin he päättävät palata kotiin.

Lisäksi jotta voidaan tukea niitä, jotka haluavat palata kotimaahansa, komissio suosittaa, että tilapäistä suojelua koskevan direktiivin mahdollistamat jäsenvaltioiden **vapaaehtoisen paluun ohjelmat**²⁹ laaditaan huolellisesti. Ohjelmien on tarkoitus sisältää käytännön keinoja, joiden avulla ihmisiä autetaan palaamaan kotiin turvallisesti ja ihmisarvoisella tavalla. Ohjelmien olisi oltava hyvin suunniteltuja, ja niistä olisi tiedotettava selkeästi. Niissä olisi otettava huomioon Ukrainan tilanne ja palaavien tarpeet sekä vaikutukset paikallisyhteisöihin. Ohjelmilla olisi pyrittävä tukemaan sosiaalista yhteenkuuluvuutta ja välttämään paineiden kohdistumista yhteisöihin, joihin Venäjän Ukrainaa vastaan käymä hyökkäyssota jo nyt vaikuttaa. Jotta kunkin tapauksen yksittäisestä käsittelystä syntyvää hallinnollista taakkaa voitaisiin keventää, komissio suosittaa jäsenvaltioille, että vapaaehtoisen paluun ohjelmiin kuuluvien tilapäistä suojelua saavien henkilöiden oikeuksia jatketaan siihen saakka, kunnes he palaavat Ukrainaan, tai vapaaehtoisen paluun ohjelmassa asetetun ajanjakson päättymiseen saakka.

Ukrainasta siirtymään joutuneiden turvallista paluuta ja uudelleenkotoutumista tukevissa toimissa on varmistettava, että kaikkia kohdellaan ihmisarvoisesti ja oikeudenmukaisesti. Joidenkin tilapäistä suojelua saavien EU:ssa asuvien henkilöiden kohdalla tilanne voi olla se, että he eivät voi siirtyä muuhun statukseen mutta eivät myöskään voi palata Ukrainaan haavoittuvuutensa vuoksi ja siksi, ettei Ukrainassa välttämättä pystytä vastaamaan heidän tarpeisiinsa välittömästi tilapäisen suojelun päättymisen jälkeen – esimerkiksi silloin, kun

---

²⁸ Neuvoston direktiivi (EU) 2021/1883 kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä korkeaa pätevyyttä vaativaa työtä varten; direktiivi 2011/98/EU kolmansien maiden kansalaisille jäsenvaltion alueella oleskelua ja työskentelyä varten myönnettävää yhdistelmä lupaa koskevasta yhden hakemuksen menettelystä sekä jäsenvaltiossa laillisesti oleskelevien kolmansista maista tulneiden työntekijöiden yhtäläisistä oikeuksista; direktiivi (EU) 2016/801 tutkimusta, opiskelua, harjoittelua, vapaaehtoistyötä, oppilasvaihto-ohjelmaa tai koulutushanketta ja au pairina työskentelyä varten tapahtuvan kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä (uudelleenlaadittu).

²⁹ Vapaaehtoisen paluun ohjelmat eivät ole paluudirektiivissä tarkoitettuja ohjelmia, koska asianosaiset oleskelevat laillisesti vastaanottavassa jäsenvaltiossa tilapäisen suojelun päättymiseen saakka ja koska palauttamispäätöstä ei vaadita.

henkilölle on laadittu sairaanhoitosuunnitelma. Sen vuoksi komissio suosittaa, että jäsenvaltiot tutkisivat vaihtoehtoja sen mahdollistamiseksi, että haavoittuvassa asemassa olevat henkilöt voivat jatkaa laillista oleskeluaan EU:ssa siirtymäkauden ajan siihen saakka, kunnes heidän paluunsa on mahdollista.

Saman periaatteen mukaisesti lasten koulutuksen pitäisi jatkua keskeytyksettä. On tärkeää varmistaa, että koulua käyvät alaikäiset lapset voivat saattaa opintonsa päätökseen ja elää vakaassa ympäristössä yhdessä perheidensä kanssa. Jäsenvaltiot voivat soveltaa tilapäistä suojelua koskevan direktiivin sääntöjä, jotka mahdollistavat sen, että koulua käyvät alaikäiset lapset perheineen voivat oleskella EU:ssa tarpeelliseksi katsotun ajan, etenkin silloin, kun tilapäinen suojele loppuu ennen lukuvuoden päättymistä.

4.3 Tietojen toimittamisen, koordinoinnin, seurannan ja tietojenvaihdon tehostaminen

On olennaisen tärkeää saada selkeää, täsmällistä ja ajantasaista tietoa. Jäsenvaltioita kannustetaan ottamaan käyttöön asianmukaisia viestintävälineitä ja -kanavia, mukaan lukien tiedotuskampanjat, hyödyntämään tehokkaasti olemassa olevia välineitä päällekkäisyyksien välttämiseksi, käyttämään Unity Hub -keskuksia, jos sellaisia on perustettu, ja toimimaan yhteistyössä kansainvälisten järjestöjen kanssa.

Samalla kun Eurostat laatii viralliset tilapäistä suojelua koskevat tilastot, ajantasaisen tilannekuvan luominen operatiivisia tarkoituksia varten edellyttää, että jäsenvaltiot vievät säännöllisesti tilapäistä suojelua koskevia tietoja **tilapäisen suojelun rekisteröintialustalle**, mukaan lukien luvut ei-voimassaolevista rekisteröinneistä. Koska siirtyminen pois tilapäisestä suojelusta johtaa merkittäviin muutoksiin siirtymään joutuneiden henkilöiden asemassa, on olennaisen tärkeää, että muuttuvasta tilanteesta saada tarkka kuva. Tämän vuoksi suositellaan koordinoitua ja tietojenvaihtoa jäsenvaltioiden ja Ukrainan viranomaisten välillä, myös solidaarisuusfoorumin puitteissa.

5. PÄÄTELMÄT

EU antaa Ukrainalle horjumattoman tukensa niin kauan kuin se on tarpeen. EU tarjoaa suojaa Ukrainasta siirtymään joutuneille niin kauan kuin he tarvitsevat sitä.

EU on sitoutunut saattamaan Ukrainan ja sen kansalaiset yhteen heti, kun olosuhteet ovat tarpeeksi turvalliset ja vakaat. Omaksumalla joustava ja koordinoitu lähestymistapa siirtymiseksi asteittain pois tilapäisestä suojelusta voidaan varmistaa, että kaikkia henkilöitä kohdellaan ihmisarvoisesti ja kunnioittavasti, että Ukrainan tarpeet ja valmiudet otetaan asianmukaisesti huomioon ja että EU:n järjestelmiin ei kohdistu suhteetonta painetta.

Komissio jatkaa tiivistä yhteistyötä jäsenvaltioiden, Ukrainan hallituksen ja kansainvälisten järjestöjen kanssa sen varmistamiseksi, että Ukrainasta EU:hun siirtymään joutuneiden ihmisten tarpeet täytetään ja että he saavat kaikki tarvittavat resurssit ja välineet elämänsä ja tulevaisuutensa jälleenrakentamiseen.